

עין משפט
גד מצוה

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מסורת הש"ס

א) ודלא נימא האילן
 דלימקש נחש דחמי לוימן
 נחש כתיב עמא הוא קמ"ל
 דהוא טהור. ערוך ערך
 נח א"ל, ט) ומוי לוי
 דרש"י א) נ"ל הני, ד) נ"י
 רב"ל אורס, ט) אפרסח
 שמימי סי' פד ועי' מוס' פסחים קטו: ד"ה קמ"א, ו) לקמן פט"א.

תורה אור השלם

1. וכל השרץ השרץ על הארץ שקץ הוא לא יאכלו. יקרא י"א סא
2. ושקץ יהיו קבב במשךם לא תאכלו ואת נבלתם תשקעו.
3. כל השרץ על הארץ וכל הולך על ארבע עד קל טרפה רגלים לכל השרץ השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם. יקרא י"א פב
4. גאזה אפיקי מגנים סגור חותם ע"י.
5. ויהי חתום חודו חרש יחפר חרוץ עלי טע"י. יקרא י"א פב

לענין רש"י

בבב"ש (קטוב"ש).
 תריסר קטנים.
 צידרא"ש
 (צידרא"א). אפנות.
 גביליי"ש (גרביליי"ש).
 וזל וזב הסוסים.
 אישקרבר"ט. חיפושית.

מוסף רש"י

באב"ה. באב"ה. בעודה מחוברת. אסורה. המולעת בחמלה. דיכין דמהלכת בתוך הקשות והקשות מחוברות בקרקע. שרץ על הארץ קרינא ויהי. אכל המלעים תולעים לאו שרץ הוא עד דנפיק מיניה ומתלק על גבי הקרקע וישרוק ע"י.

באב"ה. בעודה מחוברת שרץ הארץ היא ואסורה המולעת לאכול כיוון דמהלכת בתוך הקשות והיא מחוברת בקרקע היו כמהלכת על גבי קרקע אכל המלעה לאחר מכן מאכל מותר עד שתלא לארץ: להוליא ויזין שבעדשים. דמותרים דלאו על הארץ שרזין אלא בתוך העדשה: ויזין. כולו"ש וזמן ימושן הן אלא שבעדשים זיון שמן: ליוסין. מין קטנית דרד"א"ש בלע"ז: ופניא אידך כל לרבוט. דאסירי: כפירא. שהלעו חמרים עממן: והא באב"ה אסירי וסיעמא דשמואל: אידי ואידי כלומר הא דשרי נמי באב"ה דכל כמה דלא נפקא לאור לאו שרץ הארץ היא ולא תסייעיה: פירשה ומפס. הממלעת לאחר תלישתה דשריא לנרבי הכל פירשה מתוך הפרי לארץ ולא ריחשה שמהה מיד כפילתה: מסו. מי אמרי' מין דלא הלכה לאו שרץ על הארץ הוא או דלמא לא בעינן שריאה. שרץ היינו רחש ומנענע: מקלסא מסו. מי היא ככולה או דלמא בעינן כולה: לאור העולם. פירשה מן הפרי תלוש לאור קודם שהגיע לארץ קלטה צפוי לבלועה אם תמימי לומר פירשה ומתה מותרת משום דאינה ראויה לרחוש אכל חיה דראויה לרחוש לא: לנג סמרה מסו. ממוכה פירשה לנגה מי אמרי' היינו רבמייה או דלמא כשרץ על גבי דבר אחר דמי: לנג גרעינסה מסו. אם תמימי לומר לנג תמרה דכדכ אחר הוא גג גרעינתה מסו. כל תולעים מגרעיני הפרי הן גדלים: מסמרה למסרה מסו. ולא שרץ על גבה אלא מו' על וז' מי אמרי' כיון דלאו היינו אמה שרץ קרינא ביה או דלמא אור העולם בעינן. וכוליה בתלושין עני ליה: קוקיאני. תולעים שנכבד ושנבירה: מעלמא אסו. שנלעתן בהמה עם המלכים ומחלתן שרצו על הארץ: מינה גבלי. לשון גדלי. מן הכהמה עממה הן גדלין ולא שרץ הארץ יניחו: מינס נינס ועיילי ליה באוסייה. כשהכהמה ישנה נכנסים בחוטמה ומשם לקנה ריאה וכנד הלך לא משמחי דרך בית הרעי: דרני. תולעים הנמלאים בין עור לבשר כשמשפיעין בהמה ובלע"ז גרביליי"ש: אסירי. ועממא מפרש לקמיה: דכוורי שרי. ועממא דמפרש רבינא: אכלע לי. דכוורי בתוך הדגים מני אומם שלא אראה ואקון צס: כשיטעא משפירא. ואלו שגדלו בתוכה עד שלא נשחטה כלא מאיסור

לארץ לימא מסייע ליה דתני הדרא על הארץ "להוציא את הוויזין שבעדשים ואת היתושים שבכלים ותולעת שבתמרים ושברגורות ותניא אידך כל השרץ השרץ על הארץ לרבות תולעת שבעיקרי ויתים ושבעיקרי גפנים מאי לאו אידי ואידי בפירא הוא באב"ה והא שלא באב"ה לא אידי ואידי באב"ה ולא קשיא הא בפירא הא באילנא גופא דיקא נמי דתני תולעת שבעיקרי ויתים ושבעיקרי גפנים ש"מ בעי רב יוסף פרשה ומתה מהו מקצתה מהו לאור העולם מהו יתיקו בעי רב אשי לנג תמרה מהו לנג גרעינתה מהו מתמרה לתמרה מהו יתיקו אמר רב ששת בריה דרב אידי קוקיאני אסירי מאי מעמא מעלמא אתו מתקיף לה רב אשי אי מעלמא אתו לישתכחו דרך בית הריעי איכא דאמרי אמר רב שישא בריה דרב אידי קוקיאני שרו מאי מעמא מיניה גבלי אמר רב אשי פשיטא דאי מעלמא קא אתו לישתכחו דרך בית הריעי והלכתא יקוקיאני אסירי מ"ט מינס נינס ועיילי ליה באוסייה תולעים ידרני דבשרא אסירי דכוורי שריין אמר לה רבינא לאימיה אבלע לי ואנא איכול א"ל רב משרשיא בריה דרב אחא לרבינא מאי שנא מהא דתניא ואת נבלתם תשקצו לרבות את הדרנים שבבהמה א"ל הכי השתא בהמה כשחיטה היא דמשתריא והני כולא קא מהניא להו שחיטה באיסורייהו קיימן אבל הגים באסיפה בעלמא מישחרי והני כי קא גבלי בהיתרא קא גבלי ת"ר יהולך על גחון זה נחש כל לרבות לשלשול ואת הדומה לשלשול על ארבע זה עקרב כל הולך לרבות את החיפושית ואת הדומה לחיפושית מרבה רגלים זה גרל עד כל לרבות את הדומה ואת הדומה לדומה תניא ר' יוסי בן דורמסקית אומר לוייתן דג טהור הוא שנאמר גאזה אפיקי מגנים ותחתיו חודו חרש אפיקי מגנים אלו קשקשים שבו תחתיו חודו חרש אלו סנפירין שפורה בהן:

הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות